

RIKSREVISIONEN

Bilaga till granskningsrapport

Datum: 2022-06-20

Diarienummer: 3.1.1-2021-0938

RiR 2022:17

Bilaga 4

Tabeller och figurer

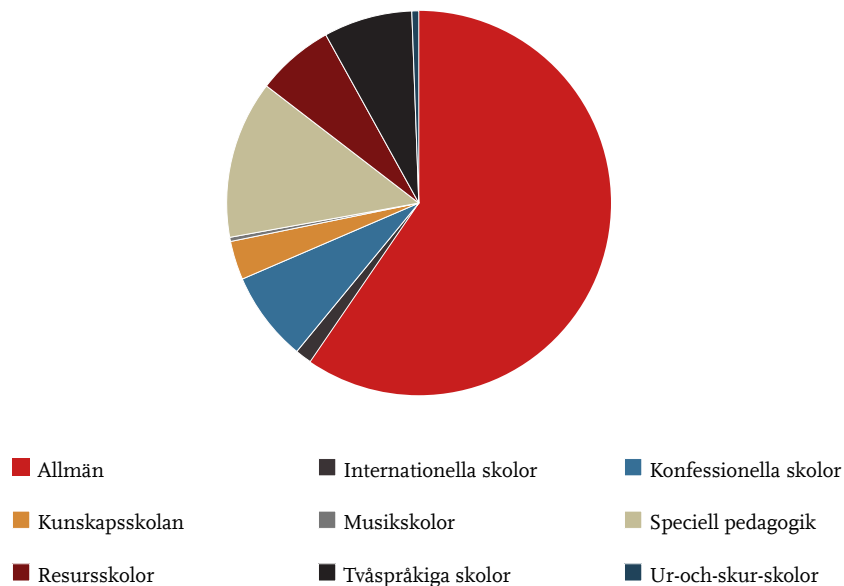

Skolpengen

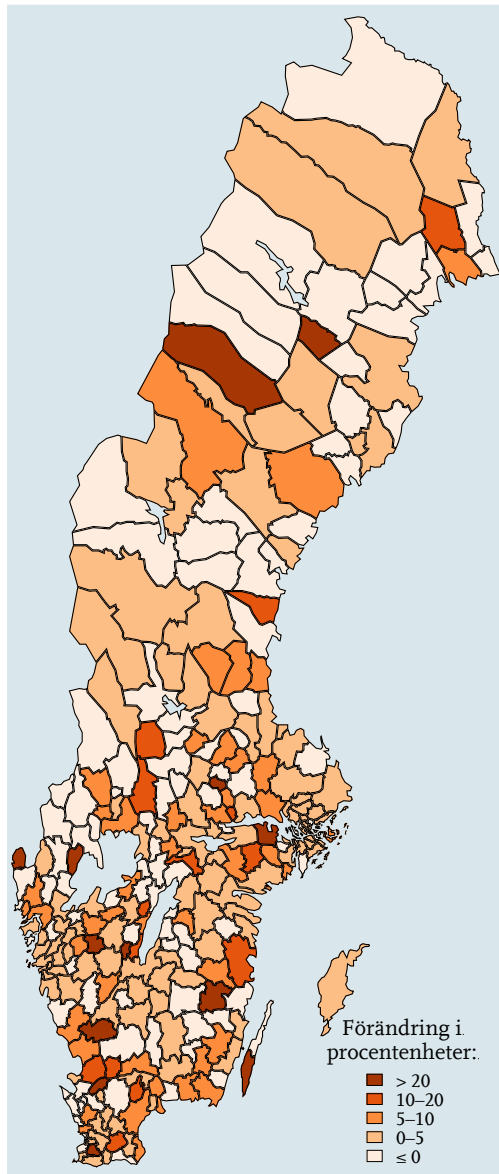
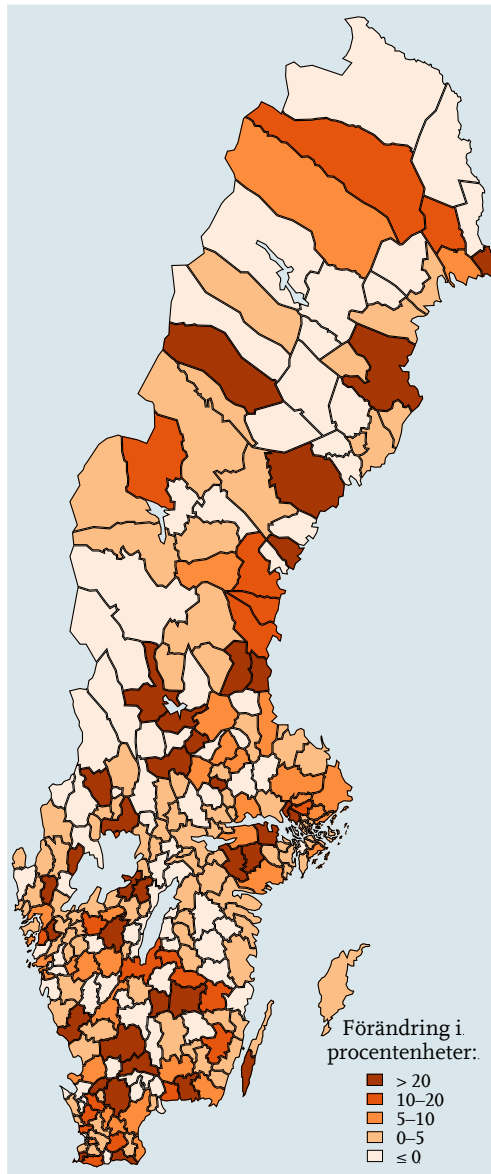
– effektivitet och konsekvenser

Tabeller och figurer

Figur 1 Inriktningar på de fristående skolorna 2021

Källa: Riksrevisionens bearbetning av Skolenhetsregistret, nedladdat januari 2022. Indelningen har gjorts på basis av specificeringar och namn i Skolverkets skolenhetsregister. Skolor som är klassificerade som t.ex. konfessionella eller resursskolor i statistiken har klassificerats så även här. Skolor som är klassificerade som allmänna i statistiken, men vars namn säger att det t.ex. är en Montessoriskola, har klassificerats som speciell pedagogik. Vi har valt att låta både tvåspråkiga skolor och Kunskapsskolan vara egna klassifikationer eftersom vi anser att de har en annan inriktning på sin verksamhet än vad som kan anses vara allmän.

Figur 2 Förändringen i skolvalsmöjligheter mellan 2008 och 2020**Panel A.** Möjlighet att välja mellan (minst) två skolor**Panel B.** Möjlighet att välja (minst) en fristående skola

Not. Panel A visar förändringen i andelen elever som hade minst två skolor inom 5 km fägelavstånd från sitt hem mellan 2008 och 2020. Panel B visar förändringen i andelen elever som hade minst en fristående skola inom 5 km fägelavstånd från sitt hem under samma tidsperiod. Förändringen mäts i procentenheter. Se tabellen B1 för andelen elever som hade sådana skolvalsmöjligheter i olika kommuner 2008 och 2020.

Tabell 1 Förändringar i skolvalmöjligheter och andelen elever som går i den närmaste skolan mellan 2008 och 2020

	2008	2020	Förändring (p.e.)
<i>Andel elever som har inom 5 km (%):</i>			
Minst två skolor	75,4	79,1	3,7
Minst en fristående skola	55,2	65,2	10
<i>Andel elever som har inom 10 km (%):</i>			
Minst två skolor	90,1	91,8	1,7
Minst en fristående skola	67,5	77,8	10,3
<i>Andel elever som har inom 15 km (%):</i>			
Minst två skolor	95,5	96,4	0,9
Minst en fristående skola	75,4	85,3	9,9
Andel elever som går i den närmaste skolan (%)	60,6	54,6	-6,0

Not. När vi räknade fram det genomsnittliga avståndet till den skolan som en elev faktiskt går i, exkluderade vi alla elever med pendlingsdistans längre än 100 km (0,2 % av observationerna) eftersom dessa i viss utsträckning kan handla om fel i data. Om skolan som en elev går i är en skola som man aktivt valt eller inte, går inte att säga. P.e. står för procentenheter.

Tabell 2 Elever på kommunala och fristående skolor, 2008 och 2020

	Kommunala			Fristående		
	2008 (%)	2020 (%)	Diff. (p.e.)	2008 (%)	2020 (%)	Diff. (p.e.)
<i>Stadium:</i>						
Lågstadium	31,6	35,4	3,8	25,3	23,9	-1,4
Mellanstadium	31,6	33,9	2,3	30,4	34,3	3,9
Högstadium	36,7	30,7	-6,0	44,4	41,8	-2,6
Läser svenska som andra språk	.	13,4	.	.	9,1	.
<i>Särskilt stöd i form av:</i>						
Åtgärdsprogram	.	5,8	.	.	4,3	.
Särskild undervisningsgrupp	.	1,3	.	.	0,8	.
Enskild undervisning	.	0,9	.	.	1,4	.
Anpassad studiegång	.	1,1	.	.	0,8	.
<i>Föräldrars utbildningsnivå:</i>						
Hög	47,3	59,8	12,5	62,8	71,9	9,1
Mellan	32,3	22,5	-9,8	22,2	16,4	-5,8
Låg	17,5	15,3	-2,2	11,4	10,2	-1,2
Saknas	2,9	2,5	-0,4	3,6	1,5	-2,1
<i>Föräldrars födelseland:</i>						
Båda från Sverige	74,4	64,1	-10,3	67,3	57,8	-9,5
En från Sverige	10,2	11,5	1,3	14,9	16,1	1,2
<i>Ingen från Sverige, ländernas HDI:</i>						
Hög/mycket hög	3,6	8,4	4,8	5,4	11,2	5,8
Medel/hög	8,6	9,9	1,3	9,9	9,8	-0,1
Låg/medel	1,1	3,1	2,0	1,3	2,6	1,3
Saknas	2,1	2,9	0,8	1,2	2,6	1,4
Antal elever	816 598	907 287		81 816	173 909	

Not. Andel elever som har fått ett åtgärdsprogram utfärdat eller som deltar i en särskild undervisningsgrupp har beräknats utan resursskolor. Data om det samlades inte in 2008 och insamlingen 2020 var frivillig – skolorna kan alltså vara underrapporterade. Se bilaga 2 för definitioner av föräldrars utbildningsnivå och av födelselandsgrupper. P.e. står för procentenheter.

Tabell 3 Samvariation mellan elevers bakgrundskaraktistiker och sannolikhet för att byta till en skola med annan huvudman eller sannolikhet för att stanna kvar hos samma huvudman

	(1) P (Byter från kommunal huvudman till enskild)	(2) P (Byter från enskild huvudman till kommunal)	(3) P (Stannar kvar hos kommunal huvudman)	(4) P (Stannar kvar hos enskild huvudman)
Flicka	0,012*** (0,002)	0,001*** (0,000)	-0,017*** (0,002)	0,004*** (0,001)
Född utanför Sverige	-0,014*** (0,004)	-0,009*** (0,001)	0,033*** (0,004)	-0,023*** (0,004)
Föräldrar med låg utbildningsnivå	-0,023*** (0,003)	-0,001 (0,001)	0,056*** (0,005)	-0,028*** (0,004)
En förälder från Sverige	0,017*** (0,002)	0,009*** (0,001)	-0,056*** (0,005)	0,028*** (0,005)
Båda föräldrar från andra länder	0,013** (0,005)	0,006*** (0,002)	-0,042*** (0,011)	0,015** (0,007)
Observationer	7 217 880	7 217 880	7 217 880	7 217 880
R2	0,054	0,014	0,097	0,052
Genomsnittlig utfallsvariabel	0,111	0,027	0,760	0,078

Not. Signifikansnivåer: *** $p < 0,01$, ** $p < 0,05$, * $p < 0,1$. Standardfel klustrade på kommunnivå i parenteser. Vi använder linjära sannolikhetsmodeller där utfallsvariabler indikerar om en elev har bytt till en skola med annan huvudman eller inte. Alla analyser inkluderar kontrollvariabler för år och kommun.

Tabell 4 Samvariation mellan elevers bakgrundskaraktistiker och sannolikhet för att snabbt efter att ha lämnat för en fristående skola komma tillbaka till förra skolan

	P(Inom ett år tillbaka till den ursprungliga skolan)		P(Åtgärdsprogram)	
	Kommunal frånvalsskola	Fristående frånvalsskola	Kommunal huvudman	Enskild huvudman
	(1)	(2)	(3)	(4)
Flicka	0,001 (0,001)	0,007** (0,003)	-0,017*** (0,003)	-0,024*** (0,004)
Född utanför Sverige	-0,007*** (0,002)	-0,001 (0,003)	0,006** (0,002)	-0,007 (0,006)
Föräldrar med låg utbildningsnivå	0,010*** (0,002)	0,001 (0,003)	0,025*** (0,005)	0,029*** (0,008)
En förälder från Sverige	0,001 (0,002)	-0,002 (0,002)	-0,002 (0,002)	-0,004 (0,005)
Båda föräldrar från andra länder	0,001 (0,002)	-0,010* (0,006)	-0,012** (0,005)	-0,014 (0,008)
Observationer	88 928	24 097	88 928	24 097
R2	0,008	0,023	0,283	0,328
Genomsnittlig utfallsvariabel	0,027	0,024	0,047	0,072

Not. Signifikansnivåer: *** $p < 0,01$, ** $p < 0,05$, * $p < 0,1$. Standardfel klustrade på kommunnivå i parenteser. Vi använder linjära sannolikhetsmodeller. Beräkningar bygger på data för perioden 2014–2019 på grund av övergången från att använda skolenhetskod i stället för den tidigare skolenhetskod i elevregistret 2013 som minskar följbahet av elevrörelser mellan olika skolor och skolenheter före och efter detta år. Alla analyser inkluderar kontrollvariabler för år och kommun, och analyserna i kolumn 3 och 4 inkluderar även en indikator för resursskolor.